

Sociaal en Cultureel Planbureau

Aanpassen sportcodes in vragenlijst RSO 2016

Remko van den Dool (Mulier Instituut)

Kirsten Visser (SCP)

Inhoud

Doel van dit vooronderzoek.....	3
Toonblad	3
Vraagstelling.....	3
Leeswijzer	4
1 Aanpassingen RSO	5
2 Methode en opzet analyse	6
3 Uitkomsten sportdeelname algemeen	7
3.1 Frequentie sportdeelname	7
3.2 Het aantal gekozen sporten	8
4 Uitkomsten naar aangepaste takken van sport.....	9
5 Conclusies en aanbevelingen	11
Literatuur.....	12
Bijlage A Origineel RSO-toonblad	13
Bijlage B Testvariant RSO-toonblad	14
Bijlage C Uiteindelijk toonblad RSO 2016	15

Doel van dit vooronderzoek

Sinds 2000 bestaat een onderzoeksmethode om op een eenduidige wijze sportparticipatie te meten. Deze methode heet Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO). De vragenlijst is tot stand gekomen met betrokkenen in het veld, te weten het ministerie van VWS, het SCP, NOC*NSF, het Mulier Instituut en enkele gemeenten. Deze partijen dragen de RSO ook uit. De methode is ontwikkeld door Diopter in 's Hertogenbosch, een voorloper van het Mulier Instituut. Vanaf de beginperiode zijn de effecten van wijzigingen onderzocht en zijn protocollen opgesteld hoe om te gaan met de RSO (zie van Bottenburg, 1999; van Bottenburg en Smit, 2000). De protocollen zijn nog te vinden op de website www.sportdeelname.nl/rso.

De RSO staat vrijelijk ter beschikking van onderzoekers naar sportparticipatie. Uit een recente inventarisatie onder gemeenten blijkt dat 60% van plan is een sportdeelname-onderzoek met de RSO-methode uit te gaan voeren en dat 59% dat in de afgelopen jaren heeft gedaan (Van den Dool 2015). De RSO wordt dus nog regelmatig gebruikt.

De veldwerkmethode van de RSO is niet voorgeschreven. In de praktijk is de RSO zowel schriftelijk als online af te nemen. De vragenlijst is voor deze methoden gelijk. Omdat diverse gebruikers RSO-vragen opnemen in een omnibusonderzoek, is sinds eind 2011 een verkorte RSO-vragenlijst beschikbaar. Deze bestaat uit een inventarisatie van de deelname aan diverse sporten (het toonblad), een vraag naar sportfrequentie en een vraag naar lidmaatschap van een sportvereniging. In de reguliere versie is de laatste vraag niet opgenomen. In plaats daarvan gaat deze versie in op de drie meest beoefende sporten. Voor deze sporten wordt vervolgens gevraagd naar de frequentie, het (precieze) verband, de vorm van de sportdeelname en de type accommodatie.

Toonblad

Een belangrijk onderdeel van de RSO is het toonblad met sporten. Het toonblad is een in twee kolommen alfabetisch gesorteerde lijst van 44 sporten. De respondenten kruisen daar op aan welke sport(en) zij in de afgelopen twaalf maanden hebben beoefend. Aan het eind van de lijst met sporten kan men aangeven dat men niet heeft gesport of een open antwoord geven voor sporten die niet op de lijst staan (*andere sport, namelijk...*).

Vraagstelling

Van oorsprong was het uitgangspunt om op het toonblad sporten op te nemen die meer dan 2% van de bevolking beoefent. De wereld van de sport is echter constant in beweging. Nieuwe sportvormen ontstaan, bestaande sporten krijgen nieuwe vormen of voorheen kleine sporten worden groot. Na de start van de RSO zijn daarom diverse aanpassingen in het toonblad met sporten doorgevoerd. In 2002 is een tweede versie van het RSO-toonblad gepubliceerd en in 2005 een derde. In 2015 is opnieuw de behoefte geuit om het toonblad met sporten te actualiseren. Daarop is in maart 2016 een aangepast toonblad met sporten getest. De vraagstelling is of deze aangepaste versie tot een trendbreuk van het percentage deelnemers aan sport zal leiden. Deze vraag is relevant voor alle gebruikers van de RSO die hun metingen herhalen. Naast de vraag welke gevolgen deze veranderingen hebben op de

sportdeelname in het algemeen, richt dit onderzoek zich op de gevolgen van de veranderingen voor de sporttakken zelf. En als er gevolgen zijn: hoe de verschillen door de manier van rapporteren zijn op te vangen.

Leeswijzer

De opbouw van deze verantwoording is als volgt: eerst komen de belangrijkste verschillen tussen de originele en de aangepaste RSO aan bod. Vervolgens bespreken we de opzet van de analyse en de belangrijkste uitkomsten. Het belangrijkste onderdeel van de bespreking van de uitkomsten betreft de sportdeelname in het algemeen en het aantal beoefende sporten. Daarbij is ook gekeken naar de verschillen in achtergrondkenmerken. Vervolgens bestuderen we de verschillen in de deelname aan sporttakken en dan specifiek de takken die bij de voorgestelde aanpassing zijn betrokken. We sluiten af met conclusies en aanbevelingen.

1 Aanpassingen RSO

De verschillen tussen de versies hebben betrekking op de sporten die op het toonblad zijn genoemd en de introductievraag horend bij het toonblad. In de bijlage zijn de originele en de aangepaste versie van het toonblad opgenomen. Puntsgewijs betreffen de aanpassingen:

- *Aerobics* (code 1) is geplaatst bij *fitness* (is code 12 geworden) en heeft een aangepaste omschrijving gekregen. Het accent ligt hier op fitness samen met anderen.
- De bestaande code voor *fitness* is uitgebreid met de tekst *individueel (binnen)*.
- Een nieuwe code is toegevoegd voor fitnessvarianten die buiten plaatsvinden zoals *bootcamp*.
- Daarnaast zijn de volgende omschrijvingen toegevoegd: *mountainbike* en *yoga (ook pilates en poweryoga)*.
- Bij de omschrijving *hardlopen/joggen* is de omschrijving *trimmen* vervallen.
- Per saldo komt het aantal sporten op het toonblad uit op 46 (was 44).
- In de vraagtekst boven het toonblad is de zin toegevoegd: *Voor algemene beweegvormen kunt u kiezen uit danssport, yoga of drie varianten van fitness.*

De aanpassingen zijn tot stand gekomen door analyse van de open antwoorden van verschillende sportonderzoeken. Een belangrijke bron was de Gezondheidsenquête van het CBS. Dit onderzoek maakt geen gebruik van een toonblad met sporten, maar laat de respondenten alle sporten die zij (wekelijks) beoefenen als open antwoord noteren. De onderzoeken die de RSO gebruiken en waarvan we de open antwoorden hebben gecontroleerd zijn: de Vrijetijdsomnibus van CBS en SCP (2012 en 2014), het Nationaal Sportonderzoek van het Mulier Instituut, de Sportindex van NOC*NSF en recente sportonderzoeken van de gemeenten Den Haag en Amsterdam en de provincie Overijssel. Opvallend is het grote aantal varianten van *fitness* die bij de analyse van de open antwoorden zijn aangetroffen.

Er hebben twee consultatierondes van de deelnemers aan het Platform Sportdeelname plaatsgevonden met voorstellen voor aanpassingen. Dit platform vergadert twee keer per jaar over met name onderzoekstechnische aspecten van sportonderzoek. Vertegenwoordigd zijn de landelijke instellingen RIVM, SCP, NOC*NSF, Mulier Instituut, VSG en Kenniscentrum Sport. Daarnaast nemen grotere gemeenten en provincies deel aan het platformoverleg. De uiteindelijk keuze voor de aanpassingen van de testvariant is gemaakt door het SCP, de opdrachtgever voor de test van de aangepaste RSO.

Vanaf januari 2013 heeft NOC*NSF Sportvisserij Nederland als sportbond in haar gelederen opgenomen. Vissen is echter niet als sport in het aangepaste RSO-toonblad opgenomen aangezien deze nauwelijks bij de open antwoorden is gegeven. Dat geeft aan dat respondenten deze sport zelf niet als sport beschouwen. Hoewel vissen niet of nauwelijks bij de open antwoorden is genoemd, vormen de leden van deze bond wel 3,5% van de bevolking.

2 Methode en opzet analyse

Om de uitkomsten van de twee versies te vergelijken is in maart 2016 een split-runtest uitgevoerd om de centrale vraag te beantwoorden of een aangepaste versie tot een trendbreuk zal leiden. In deze split-run heeft de helft van de respondenten de originele versie van het toonblad gekregen en de andere helft de aangepaste versie. De twee versies zijn *random* aan de respondenten toegedeeld. Om te controleren op eventuele steekproefffecten zijn beide groepen separaat gewogen. De split-runtest maakte deel uit van een meting van het Nationaal Sportonderzoek van het Mulier Instituut. Bij de split-run waren 2102 respondenten betrokken, 1054 waarnemingen voor de originele versie van de RSO en 1048 voor de testversie met de aanpassingen. Voor de split-runtest is gebruikgemaakt van de verkorte versie van de RSO.

De meting is uitgevoerd in een online panel van SAMR te Leusden onder mensen van 16 tot 80 jaar. Het toonblad met sporten was de eerste vraag van het onderzoek. Na de verkorte RSO volgden voor de respondenten die bij deze test zijn betrokken vragen over motieven en belemmeringen om te sporten en bewegen. Naast de ruim 2000 respondenten die bij de split-runtest waren betrokken, hebben in deze meting van het Nationaal Sport Onderzoek nog eens 2000 personen andere vraagblokken gekregen. Ook de toewijzing van deze onderwerpen is volledig op toeval gebaseerd. De diverse deelsteekproeven zijn daardoor als volledig onafhankelijk te beschouwen.

SAMR heeft per split-runversie een weegfactor gemaakt om te wegen naar sekse, leeftijd en opleiding. Vervolgens zijn tabellen gemaakt waarbij de splitrunversies zijn uitgesplitst. Voor alle resultaten is bepaald of het verschil tussen de versies al dan niet significant is op vijf procentniveau.¹ Voor enkele centrale vragen is een t-test uitgevoerd en waar de verschillen niet significant waren, is de statistische power bepaald. De power geeft aan in welke mate het aantal waarnemingen voldoende is om een significant verschil aan te tonen (gegeven het gevonden verschil). Binnen een aantal groepen is daarnaast gekeken of er verschillen naar split-run zijn aangetroffen. Dit betreft mannen, vrouwen, vijf leeftijdsgroepen, vier verschillende sportfrequenties en wel/geen sportdeelname.

Een verwachting was dat in de open antwoorden van de aangepaste RSO niet of nauwelijks de nieuw toegevoegde sporten zouden voorkomen. Om dit te toetsen zijn ook de verschillen naar variant in de open antwoorden bestudeerd.

Uiteraard is het onmogelijk om gewijzigde sportcodes op sportniveau te vergelijken. Om toch het effect van de aanpassingen te bestuderen, zijn de betrokken codes geclusterd (zoals voor *fitness*).

¹ De analyse is uitgevoerd zonder correctie volgens Bonferroni.

3 Uitkomsten sportdeelname algemeen

Idealiter blijft de sportdeelname in het algemeen gelijk tussen de twee geteste versies. Doordat lang niet iedereen de toegevoegde sporten zoals *yoga* daadwerkelijk als sport beschouwt, zou de sportdeelname in het algemeen *kunnen* toenemen. Het tegendeel is echter het geval (tabel 1). Er is geen significant verschil zichtbaar. De sportdeelname in de testversie is zelfs wat lager (75% vs. 76,3%). Ook de kans dat we ten onrechte geen verschil zien (power), is kleiner dan de gebruikelijke norm (norm 20%, onze power is 11%). Een verklaring voor het afwezige effect van de aangepaste codelijst is wellicht te vinden door te kijken hoeveel mensen alleen één van de drie nieuwe sporten heeft gekozen (*yoga*, *mountainbiken* en *buitenfitness zoals bootcamp*). Het gaat hier om 1,6% van de (test)steekproef (niet in tabel). Onbekend is welk deel van deze mensen in de originele versie voor de antwoordmogelijkheid *andere sport, namelijk...* of voor een antwoord als *wielrennen* of *fitness algemeen* zou hebben gekozen. Deze nettobijdrage is alleen via de algemene sportdeelnamecijfers te achterhalen.

Het percentage mensen dat de antwoordmogelijkheid *andere sport, namelijk...* kiest, is afgenomen van 6,8% in de originele versie naar 3,7% in de testversie. Dit is een aanwijzing dat de respondenten hun antwoorden beter op het toonblad met sporten kwijt konden in de testversie.

Tabel 3.1

Sportdeelname in de afgelopen twaalf maanden, Nederlanders van 16-80 jaar, 2016 (in procenten)

	origineel	test	significantie	power
sport	76,3	75,0	niet	
geen sport	23,7	25,0	niet	0,11
andere sport, namelijk	6,8	3,7	wel	n.v.t.

Bron: Mulier Instituut (Nationaal Sportonderzoek 2016)

Onder de selectie van vier specifieke leeftijdsgroepen, mannen en vrouwen is geen significant verschil zichtbaar in het wel of niet deelnemen aan sport voor de originele en de testversie (niet in tabel).

3.1 Frequentie sportdeelname

Daarnaast is gekeken of het aanpassen van het toonblad een effect heeft op de sportfrequentie die de respondenten invullen. Voor de sportfrequentie is geen significant verschil zichtbaar tussen de originele en de testversie. In de testversie zijn iets meer mensen die een tot elf keer per jaar sporten en iets minder die 120 keer of vaker sporten. Voor de andere twee groepen, 12-59 keer en 60-119 keer, is het verschil marginaal. Het lijkt er dus op dat de frequentie van de testgroep wat lager uitvalt (echter dus niet significant). Een verklaring hiervoor anders dan toeval ligt niet voor de hand.

Tabel 3.2

Sportfrequentie in de afgelopen twaalf maanden, sporters 16-80 jaar, 2016 (in procenten)

	origineel	test	significantie
	783	766	
1-11	12,0	13,0	niet
12-59	35,9	35,4	niet
60-119	23,7	23,8	niet
120 keer of vaker per jaar	28,5	27,7	niet

Bron: Mulier Instituut (Nationaal Sportonderzoek 2016)

3.2 Aantal gekozen sporten

Een aangepaste codelijst kan tot een ander aantal beoefende sporten leiden. Met name door het toevoegen van sporten zouden mensen eenvoudiger een sport kunnen kiezen die ze anders (mogelijk) bij de optie *andere sport, namelijk...* zouden noteren of die ze in eerst instantie zelf niet als sport zouden definiëren. De verwachting was daarom dat het aantal gekozen sporten wat toe zou kunnen nemen. Dit is echter niet zichtbaar in de resultaten: geen enkele categorie laat een significant verschil zien. Wel geven mensen in de testversie iets vaker aan dat ze vier of meer sporten beoefenen (zie tabel 3).

Het uit de vergelijking weglaten van mensen die niet sporten leidt ook niet tot significante verschillen. De trend dat in de testversie een groter percentage vier of meer sporten beoefent, is dan wel zichtbaarder (21,6% vs. 25,2%). Dit verschil zou te wijten kunnen zijn aan de uitbreiding van de sportcodes met *yoga*, *mountainbike* en *buitenfitness zoals bootcamp*. Van de mensen die één of meer van deze sporten kozen, heeft namelijk de meerderheid vier of meer sporten in het afgelopen jaar beoefend (niet in tabel).

Tabel 3.3

Aantal beoefende sporten in afgelopen twaalf maanden, Nederlanders van 16-80 jaar, 2016 (in procenten)

	origineel	test	significantie
	1054	1048	
0	23,8	25,0	niet
1	26,8	26,5	niet
2	20,7	18,1	niet
3	12,2	11,5	niet
4 of meer	16,5	18,9	niet

Bron: Mulier Instituut (Nationaal Sportonderzoek 2016)

4 Uitkomsten naar aangepaste takken van sport

De verschillen tussen de originele versie en de testversie betreffen voornamelijk veranderingen in sportomschrijvingen (zie tabel 4). Omdat aangepaste codes per definitie niet te vergelijken zijn in deze opzet, zijn bepaalde antwoorden samengevoegd tot clusters. De percentages van de tabel geven de mensen weer die minimaal één keer een betrokken sport hebben gekozen.

De samenvoegingen hebben betrekking op *fitness* en *fietsen*. Het effect van het toevoegen van *yoga* is niet te testen. Hiervoor is gekeken naar de gegeven antwoorden bij *andere sport, namelijk...*. De samenvoegingen bij *fitness* en *fietsen* geven geen significante verschillen tussen de oorspronkelijke en aangepaste versies. Voor *fitness* is de trend dat meer mensen in de testversie voor één van de drie fitnessantwoorden kiezen. Deels is hier sprake van een uitbreiding van de antwoordmogelijkheden (*fitness buiten zoals bootcamp* door 4,3% gekozen). De eerder besproken power (kans ten onrechte niet significant) ligt voor deze vergelijking boven de norm (49% tegen norm van 20%). Het betekent dus dat er een gereede kans is dat deze vergelijking ten onrechte niet significant is. Bij groepslessen kiezen wat meer mensen in de testversie voor *fitness in een groep zoals aerobics en zumba (binnen)* dan in de originele variant voor *aerobics/steps/spinning (groepslessen op muziek)*. Dit kan samenhangen met de toevoeging van het woord 'zumba'.

Bij de fietscombinatie kiest 3,6% voor *mountainbike*. Deze toevoeging heeft er mogelijk toe geleid dat 'fietsen' in de testvariant marginaal populairder is (niet significant). Daarbij is in de originele versie de combinatie *wielrennen/toerfietsen* vaker genoemd dan in de testversie. Mogelijk werd deze optie door een deel van de mountainbikers gekozen. De power van het verschil ligt met 13% onder de norm (20%).

Bij *hardlopen/joggen* staat in de originele versie ook het woord *trimmen* vermeld. In de testvariant is *hardlopen/joggen* minder vaak gekozen dan de combinatie *hardlopen/joggen/trimmen*. Het verschil is niet significant, maar het percentage is duidelijk lager voor de testvariant. De respondenten die eerder *trimmen* kozen, zullen nu mogelijk *fitness, buiten zoals bootcamp* aankruisen.

Het effect van het toevoegen van *yoga* (ook *pilates* en *poweryoga*) is moeilijker te verifiëren. Als open antwoord noemt 2% van de respondenten deze beweegvorm in de originele versie (niet in tabel) en 7% als aankruismogelijkheid in de testversie. In het onderzoek van het CBS (Gezondheidsenquête 2014) is *yoga* door 2% als wekelijkse sport genoemd (spontaan als open antwoord). Van de mensen die *yoga* kozen in de testversie heeft slechts 14% deze als enige sport (niet in tabel).

Tabel 4.1

Sportdeelname aangepaste sporttakken in de afgelopen twaalf maanden, Nederlanders van 16-80 jaar, 2016 (in procenten)

	origineel	test	significantie	power
	1054	1048		
fitness				
fitness	29,0	-		
aerobics/steps/spinning (groepslessen op muziek)	10,2	-		
fitness individueel (binnen)	-	30,8		
fitness, in een groep zoals aerobics en zumba (binnen)	-	12,6		
fitness, buiten zoals bootcamp	-	4,3		
<i>fitness totaal</i> (alleen, groep of buiten)	33,1	37,1	niet	0,49
fietsen				
mountainbike	-	3,6		
wielrennen/toerfietsen	9,9	8,4		
<i>fietsen totaal</i> (wielrennen, tourfietsen of mountainbike)	9,9	11,0	niet	0,13
hardlopen				
hardlopen/joggen/trimmen	19,2	-	niet	
hardlopen/joggen	-	16,5	niet	
yoga				
yoga (ook pilates en poweryoga)	-	7,2		

Bron: Mulier Instituut (Nationaal Sportonderzoek 2016)

Verschillen niet aangepaste sportomschrijvingen

Voor de sporten *schaatsen*, *golf* en *darts* is een significant verschil zichtbaar tussen de originele en de testversie. Een aanname van onze analyse is dat aanpassingen van de sportomschrijvingen kunnen leiden tot afwijkende uitkomsten. Bij ongewijzigde antwoordcategorieën daarentegen verwachten we geen significante verschillen. Op basis van toeval zijn - uitgaande van een significantieniveau van 5% - één op de twintig uitkomsten echter significant verschillend (ten onrechte dus). Met 44 antwoordmogelijkheden vielen dus twee onterechte significanties te verwachten. De drie onverwachte uitkomsten zijn in lijn met deze verwachting.

Open antwoorden

In totaal hebben in de originele versie 72 respondenten een open antwoord gegeven en 37 in de testversie (zie ook tabel 1). Een analyse van de open antwoorden laat zien dat 26 respondenten in de originele versie het antwoord *bootcamp*, *yoga* of *mountainbike* noteerden. In de testversie heeft niemand dat gedaan. Deze mensen hebben dus naar alle waarschijnlijkheid de nieuwe codes gevonden. In beide versies hebben iets meer dan tien mensen voor een antwoord gekozen dat al in de codelijst stond. Hierin is dus geen verschuiving zichtbaar.

5 Conclusies en aanbevelingen

De geteste versie van het RSO-toonblad is voor de meeste sporten te vergelijken met de originele versie. Kleine verschuivingen zijn onvermijdelijk als sportomschrijvingen worden veranderd. Het belangrijkste is echter dat - zover we kunnen nagaan - er geen verschillen zijn voor de sportdeelname als geheel. Bij een opzet om twee versies van een vragenlijst te vergelijken, is het de veronderstelling dat de steekproeven perfect met elkaar vergelijkbaar zijn. Ondanks de weging en random selectie zullen er altijd verschillen zijn naar achtergrondkenmerken. Wellicht dat deze leiden tot de onverwachte uitkomsten. Daarnaast zijn minder open antwoorden in de testversie aangetroffen. Dit is een aanwijzing dat mensen hun antwoorden beter kwijt konden.

Besluit acceptatie nieuw toonblad RSO

Het eerder genoemde Platform Sportdeelname heeft op de vergadering van 7 juni 2016 de conclusie omarmd dat de verschillen tussen de twee versies van de RSO aanvaardbaar zijn. Zij heeft de nieuwe versie daarop tot nieuwe standaard benoemd. De testvariant is dus de nieuwe basisvariant van de RSO. Omdat tijdens deze vergadering een kleine toevoeging werd gewenst (*spinning* als woord toegevoegd bij *fitness in een groep*), is de finale versie als bijlage toegevoegd.

Literatuur

Bottenburg, M. van (1999). *RSO, Richtlijn Sportdeelname-Onderzoek. Achtergrond, inhoud, toelichting en vervolg.* 's-Hertogenbosch: Diopter-Janssens & Van Bottenburg bv.

Bottenburg, M. van en S. Smit (2000). *Definitief basis- en startdocument Richtlijn Sportdeelname-Onderzoek (RSO).* 's-Hertogenbosch: Diopter-Janssens & Van Bottenburg bv.

Dool, van den, R. (2009). RSO 3.0; invloed wijziging sporten in vragenlijstonderzoek. In: K. Breedveld en A. Tiessen-Raaphorst, *Sporten gemeten. Methodische implicaties van sportonderzoek*, p. 72-80. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

Dool, van den, R. (2015). *De positie van de RSO. Presentatie voor het platform Sportdeelname november 2015.* Mulier Instituut. Geraadpleegd via <http://www.sportdeelname.nl/platform-sportdeelname/> (bijeenkomst 12 november 2015, Resultaten van inventarisatie gebruik RSO door gemeenten).

Bijlage A

Origineel RSO-toonblad

De volgende vragen gaan over sportbeoefening. Het gaat om activiteiten die u in de afgelopen twaalf maanden heeft verricht volgens gebruiken of regels uit de sportwereld. U moet dus denken aan bijvoorbeeld badminton, fitness, toerfietsen en schaken, maar niet aan tuinieren, puzzelen of fietsen naar de bakker. Sporten die u tijdens de vakanties heeft beoefend, tellen wel mee; sporten tijdens lessen lichamelijke opvoeding op school niet.

1. Welke sport of sporten heeft u in de afgelopen twaalf maanden beoefend?

1	aerobics/steps/spinning (groepslessen op muziek)	27	roeien
2	atletiek	28	schaatsen
3	badminton	29	schaken
4	basketbal	30	schietsport
5	biljart/poolbiljart/snooker	31	skeelers/skaten
6	bowling	32	skiën/langlaufen/snowboarden
7	bridge	33	squash
8	dammen	34	tafeltennis
9	danssport	35	tennis
10	darts	36	vecht- en verdedigingssporten (excl. judo)
11	duiksport	37	voetbal
12	fitness	38	volleybal
13	golf	39	wandelsport
14	gymnastiek/turnen	40	waterpolo
15	handbal	41	wielrennen/toerfietsen
16	hardlopen/joggen/trimmen	42	zeilen/surfen
17	hockey	43	zwemsport (excl. waterpolo)
18	honkbal/softbal	44	andere sport, namelijk: ...
19	jeu de boules	45	geen sport → ga door naar vraag 3
20	judo		
21	kano		
22	(berg)klimsport		
23	korfbal		
24	midgetgolf		
25	motorsport		
26	paardensport		
-

Bijlage B

Testvariant RSO-toonblad

(Gearceerde velden wijken af van variant Origineel (zie bijlage A)):

De volgende vragen gaan over sportbeoefening. Het gaat om activiteiten die u in de afgelopen twaalf maanden heeft verricht volgens gebruiken of regels uit de sportwereld. U moet dus denken aan bijvoorbeeld badminton, fitness, toerfietsen en schaken, maar niet aan tuinieren, puzzelen of fietsen naar de bakker. Voor algemene beweegvormen kunt kiezen uit danssport, yoga of drie varianten fitness. Sporten die u tijdens de vakanties heeft beoefend, tellen wel mee; sporten tijdens lessen lichamelijke opvoeding op school niet.

1. Welke sport of sporten heeft u in de afgelopen twaalf maanden beoefend?

1	atletiek	25	midgetgolf
2	badminton	26	motorsport
3	basketbal	27	mountainbike
4	biljart/poolbiljart/snooker	28	paardensport
5	bowling	29	roeien
6	bridge	30	schaatsen
7	dammen	31	schaken
8	danssport	32	schietsport
9	darts	33	skeelers/skaten
10	duiksport	34	skiën/langlaufen/snowboarden
11	fitness, individueel (binnen)	35	squash
12	fitness, in een groep zoals aerobics en zumba (binnen)	36	tafeltennis
13	fitness, buiten zoals bootcamp	37	tennis
14	golf	38	vecht- en verdedigingssporten (excl. judo)
15	gymnastiek/turnen	39	voetbal
16	handbal	40	volleybal
17	hardlopen/joggen	41	wandelsport
18	hockey	42	waterpolo
19	honkbal/softbal	43	wielrennen/toerfietsen
20	jeu de boules	44	yoga (ook pilates en poweryoga)
21	judo	45	zeilen/surfen
22	kano	46	zwemsport (excl. waterpolo)
23	(berg)klimsport	47	andere sport, namelijk: ...
24	korfbal	48	geen sport

Bijlage C

Uiteindelijk toonblad RSO 2016

De volgende vragen gaan over sportbeoefening. Het gaat om activiteiten die u in de afgelopen twaalf maanden heeft verricht volgens gebruiken of regels uit de sportwereld. U moet dus denken aan bijvoorbeeld badminton, fitness, toerfietsen en schaken, maar niet aan tuinieren, puzzelen of fietsen naar de bakker. Voor algemene beweegvormen kunt kiezen uit danssport, yoga of drie varianten fitness. Sporten die u tijdens de vakanties heeft beoefend, tellen wel mee; sporten tijdens lessen lichamelijke opvoeding op school niet.

1. Welke sport of sporten heeft u in de afgelopen twaalf maanden beoefend?

1	atletiek	25	midgetgolf
2	badminton	26	motorsport
3	basketbal	27	mountainbiken
4	biljart/poolbiljart/snooker	28	paardensport
5	bowling	29	roeien
6	bridge	30	schaatsen
7	dammen	31	schaken
8	danssport	32	schietsport
9	darts	33	skeelers/skaten
10	duiksport	34	skiën/langlaufen/snowboarden
11	fitness, individueel (binnen)	35	squash
12	fitness, in een groep zoals aerobics, spinning en zumba (binnen)	36	tafeltennis
13	fitness, buiten zoals bootcamp	37	tennis
14	golf	38	vecht- en verdedigingssporten (excl. judo)
15	gymnastiek/turnen	39	voetbal
16	handbal	40	volleybal
17	hardlopen/joggen	41	wandelsport
18	hockey	42	waterpolo
19	honkbal/softbal	43	wielrennen/toerfietsen
20	jeu de boules	44	yoga (ook pilates en poweryoga)
21	judo	45	zeilen/surfen
22	kano	46	zwemsport (excl. waterpolo)
23	(berg)klimsport	47	andere sport, namelijk: ...
24	korfbal	48	geen sport
